

+

Homilie op 5-1-2020, Tweede zondag na Kerstmis.

Dierbaren,

Deze Kersttijd is een tijd van licht. Licht, dat ons in de lange en donkere avonden van alle kanten tegemoet straalt, binnen en buiten.

Ook het Evangelie van vandaag spreekt over licht. St. Jan zegt: *“In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God. [...] In Hem was leven, en dat leven was het licht der mensen”* (Joh. 1,1.4). Het licht der mensen, ons licht, is dus het leven van God, en dat leven is de Liefde tussen Vader en Zoon, in de Heilige Geest. God heeft ons dat licht niet verborgen willen houden: *“Het licht schijnt in de duisternis”* (Joh. 1,5), zegt St. Jan. De hele context staat in de verleden tijd, zodat we hadden kunnen verwachten dat er zou staan: Het licht schéén in de duisternis. Maar dat staat er niet. Er staat: *“schijnt”*, en ik denk, dat we daar een aanduiding in mogen zien van Gods tijdeloosheid, van Gods leven in een eeuwig ‘nu’, dat uitstraalt naar ons, mensen.

“Het licht schijnt in de duisternis, maar de duisternis nam het niet aan”. Wij begonnen deze overweging met een verwijzing naar het licht dat wij ’s avonds zien stralen, binnen en buiten. En overal waar dat licht straalt, wordt de duisternis erdoor verdreven. Toch hebben we ook de mogelijkheid om het licht uit te doen, of als dat niet gaat, een gordijn dicht te trekken, zodat het licht ons niet meer bereikt, en het weer duister wordt. Met betrekking tot het gewone licht is dat soms goed, bijvoorbeeld om te kunnen slapen. Maar als we dat doen met het licht van Gods Liefde, dan wordt het iets heel anders: dan sluiten we Hemzelf buiten, dan aanvaarden we Hem niet, Hem door Wie alles geworden is, en wijzelf in het bijzonder.

“Er trad een mens op, een gezondene van God” (Joh. 1,6). Als wij zover zijn afgedwaald, dat we Hem buitensluiten, dan gaat God zijn verloren schapen zoeken. Hij zendt St. Jan de Doper, *“tot getuigenis, om te getuigen van het Licht, opdat allen door hem tot geloof zouden komen”* (Joh. 1,7). Hij heeft ons in de liturgie van de Advent heel bijzonder voorbereid.

Maar zelfs dat is God niet genoeg: na de Voorloper zendt de Vader zijn Zoon zelf. *“Het ware Licht, dat iedere mens verlicht, kwam in de wereld”* (Joh. 1,9). Is dat geen heel bijzondere zin, dierbaren? Hier staat op-

nieuw een tegenwoordige tijd: “*verlicht*”, in een context in de verleden tijd. Er staat niet: verlichtte, maar “*verlicht*”. Het ware Licht, het Licht van God, verlicht op goddelijke wijze, boven alle grenzen van tijd – en ook van plaats – uit, “*iedere mens*”. Iedere mens wordt in het diepst van zijn hart omstraald door dat Licht.

Maar dat ware Licht, dat boventijdelijk bij God was en zelf God was, heeft zich verwaardigd om ook in onze tijd binnen te treden: Hij “*kwam*”, staat er, in de verleden tijd, op een bepaald tijdstip en op een concrete plaats. Hij, onze grote God, werd geboren als klein Kind, zoals wij allemaal. En als God zich zó liefdevol naar ons toebuigt, en Zichzelf zó klein voor ons maakt, zou je toch verwachten, dat Hij met open armen ontvangen zou worden. Maar nee: “*Hij was in de wereld; de wereld was door Hem geworden, en toch erkende de wereld Hem niet. Hij kwam in het zijne, maar de zijnen aanvaardden Hem niet*” (Joh. 1,10-11). Maria “*bracht haar Zoon ter wereld, haar eerstgeborene, wikkelde Hem in doeken, en legde Hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg*” (Luc. 2,7). Vóór zijn geboorte al was Hij reeds afgewezen: er was geen plaats voor het ware Licht. De deur werd dichtgedaan, de gordijnen toegeschoven. Het ware Licht der wereld stond, verborgen in de schoot van zijn hoogzwangere, heilige Moeder, buiten, in het donker, in de kou, terwijl men zich binnen bij lamplicht koesterde in de behaaglijke warmte van een comfortabel huis.

Dierbaren, Jezus staat ook aan onze deur. Aan de deur van ons hart. “*Ik sta aan de deur en Ik klop*” (Apok. 3,20), zegt Hij. Hebben wij de moed om open te doen en Hem binnen te laten? Hebben wij de moed om de duisternis van ons hart door dit ware Licht te laten omstralen, en niet langer achter zóveel behaaglijke dwaallichten aan te blijven lopen? “*Ik ben het licht van de wereld*”, zegt Hij. “*Wie Mij volgt, dwaalt niet rond in de duisternis, maar zal het licht van het leven bezitten*” (Joh. 8,12). In dit Licht komen wij tot helderheid, en worden wij zelf ook licht (vgl. Ef. 5,13-14). Jezus zegt dan ook elders: “*Gij zijt het licht der wereld*” (Mat. 5,14). Mogen wij ware lichten worden, en schitteren “*als sterren in het heelal*” (Fil. 2,15). Mogen wij velen, als eens de ster van Betlehem (vgl. Mat. 2,1-12), de weg wijzen naar onze pasgeboren Koning: “*Komt, laat ons wandelen in het licht van de Heer (Jes. 2,5)!*”. Amen.